

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
Завідувач кафедри

 Надія ДМИТРЕНКО
(протокол «01» вересня 2025 року)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

**ОСНОВИ УТРИМАННЯ ТА ДОГЛЯДУ ЗА ДРІБНИМИ
ТВАРИНАМИ**

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма «Хвороби дрібних тварин»

спеціальність Н6 Ветеринарна медицина

галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

рівень вищої освіти другий магістерський

факультет ветеринарної медицини

Полтава
2025/2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни Основи утримання та догляду за дрібними тваринними для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Хвороби дрібних тварин спеціальності Н6 Ветеринарна медицина

Мова викладання: Державна

Розробник: Дмитренко Надія, завідувач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса, кандидат ветеринарних наук, доцент

«01» вересня 2025 року

Надія ДМИТРЕНКО

Погоджено гарантом освітньої програми «Хвороби дрібних тварин»

«01» вересня 2025 року

Віталій МЕЛЬНИЧУК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина»
Протокол «01» вересня 2025 року №1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Надія ДМИТРЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 курс 1 курс, H6BM_мд_2025[3](ДТ)
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	-
Лабораторні (годин)	28
Самостійна робота (годин)	46
в т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), год	-
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками з особливостей утримання та догляду за дрібними домашніми тваринами.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Попередніми умовами є вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху».

4. Компетентності

Загальні:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 14. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові:

ФК 10. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.

ФК 11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

5. Програмні результати навчання

ПРН 10. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі і лікування тварин, профілактики заразних і не заразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

ПРН 18. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

**Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними
результатами навчання**

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 10	визначати ефективність обраних методів і засобів утримання дрібних домашніх тварин
ПРН 18	знати правила та вимоги біоетики та добробуту дрібних домашніх тварин

6. Методи навчання і викладання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи: лекція, розповідь, пояснення;
- наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни.

Іноваційні та інтерактивні методи навчання:

- дискусії, проектування професійних ситуацій.

Комп'ютерні, мультимедійні методи:

- використання мультимедійних презентацій,

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи контролю: опитування, тестування.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Законодавчі акти та правила утримання дрібних домашніх тварин.

Тема 2. Базові знання щодо утримання дрібних домашніх тварин.

Тема 3. Особливості годівлі та догляду за дрібними домашніми тваринами на різних етапах життя.

Тема 4. Основи грумінгу собак і котів.

Тема 5. Надання першої долікарської допомоги тваринам.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Номери і назви тем	Всього, годин	у тому числі		
		Лекції, годин	Лабораторні заняття, годин	Самостійна робота, годин
Тема № 1 Законодавчі акти та правила утримання дрібних домашніх тварин.	16	2	4	10
Тема № 2 Базові знання щодо утримання дрібних домашніх тварин.	18	4	6	8
Тема № 3 Особливості годівлі та догляду за дрібними домашніми тваринами на різних етапах життя	18	4	6	8
Тема № 4 Основи грумінгу собак і котів.	16	2	6	8
Тема № 5 Надання першої долікарської допомоги тваринам.	22	4	6	12
Усього годин	90	16	28	46

8. Теми лабораторних занять

Назва теми		Кількість годин
Тема №1 Законодавчі акти та правила утримання дрібних домашніх тварин.	Лабораторне заняття №1. Законодавчі акти та розпорядження щодо утримання домашніх тварин.	2
	Лабораторне заняття №2. Правила утримання дрібних домашніх тварин.	2
Тема №2 Базові знання щодо утримання дрібних домашніх тварин.	Лабораторне заняття №3. Підготовка до появи тварини в домі.	2
	Лабораторне заняття №4. Етапи розвитку та виховання цуценят і кошенят.	2
	Лабораторне заняття №5. Особливості утримання домашніх гризунів.	2
Тема №3 Особливості годівлі та догляду за дрібними домашніми тваринами на різних етапах життя	Лабораторне заняття №6. Основи дієтології дрібних домашніх тварин.	2
	Лабораторне заняття №7. Особливості годівлі та догляду за вагітними та новонародженими тваринами.	2
	Лабораторне заняття №8. Особливості годівлі домашніх гризунів.	2
Тема №4 Основи грумінгу собак і котів.	Лабораторне заняття №9. Основи грумінгу дрібних домашніх тварин.	2
	Лабораторне заняття №10. Гігієнічно-санітарні процедури для собак.	2

	Лабораторне заняття №11. Гігієнічно-санітарні процедури для котів.	
Тема №5 Надання першої долікарської допомоги тваринам.	Лабораторне заняття №12. Техніка і методи проведення базових ветеринарних маніпуляцій.	2
	Лабораторне заняття №13. Допомога дрібним домашнім тваринам в екстрених ситуаціях.	2
	Лабораторне заняття №14. Допомога домашнім тваринам при підвищенні температури, травмах, кровотечах, блюванні.	2
Разом		28

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема №1 Законодавчі акти та правила утримання дрібних домашніх тварин.	10
Тема №2 Базові знання щодо утримання дрібних домашніх тварин.	8
Тема №3 Особливості годівлі та догляду за дрібними домашніми тваринами на різних етапах життя	8
Тема №4 Основи грумінгу собак і котів	8
Тема №5 Надання першої долікарської допомоги тваринам.	12
Разом	46

10. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних завдань не передбачено.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 10. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі і лікування тварин, профілактики заразних і не заразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.	<i>Поточний контроль:</i> тестування, усний контроль (опитування), виконання самостійної роботи (доповідь з презентацією).
ПРН 18. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.	<i>Поточний контроль:</i> тестування, усний контроль (опитування), виконання самостійної роботи (доповідь з презентацією).

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Усний контроль (опитування)	Тестування	Виконання самостійної роботи (довідь з презентацією)	
Тема № 1 Законодавчі акти та правила утримання дрібних домашніх тварин.	10	15	5	40
Тема № 2 Базові знання щодо утримання дрібних домашніх тварин.	10			
Тема № 3 Особливості годівлі та догляду за дрібними домашніми тваринами на різних етапах життя.	10	15	5	30
Тема № 4 Основи грумінгу собак і котів.				
Тема № 5 Надання першої долікарської допомоги тваринам.	10	15	5	30
Разом	40	45	15	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Поточний контроль:

Оцінювання теоретичних питань (усний контроль) (0-10):

Бали	Здатність здобувача
9-10	Здобувач вищої освіти дав повну відповідь на поставлені питання, вміє диференціювати знання, повно аналізувати і оцінювати факти, прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень. Уміє обирати ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики та лікування хвороб тварин.
7-8	Здобувач вищої світи дав відповідь на всі питання, але ним допущені окремі неточності. Правильно обирає ефективні методи і

	засоби утримання, годівлі, профілактики та лікування хвороб тварин.
5-6	Здобувач вищої освіти дав неповні відповіді на поставлені питання, недостатньо проаналізував і оцінив факти або події. За допомогою викладача обирає ефективні методи і засоби утримання, годівлі, профілактики хвороб тварин.
3-4	Дані неправильні відповіді на поставлені питання, але здобувач вищої освіти володіє основними термінами і визначеннями з теми. Слабо орієнтується в ефективних методах і засобах утримання, годівлі і профілактики хвороб тварин.
1-2	Дані неправильні відповіді на поставлені питання, здобувач вищої освіти слабо володіє основними термінами і визначеннями з теми.
0	Відповіді відсутні

Тестування (0-15):

Бали	Здатність здобувача
13-15	75-100% правильних відповідей
9-12	50-74% правильних відповідей
6-8	25-49% правильних відповідей
3-5	10-24% правильних відповідей
1-2	менше 10% правильних відповідей
0	тест не пройдено

Виконання самостійної роботи (доповідь з презентацією) (0-5):

Бали	Здатність здобувача
5	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, чітко і лаконічно формулює доповідь
4	здобувач представляє самостійно підготовлену презентацію, є незначні неточності у викладенні інформації
2-3	здобувач представляє презентацію та доповідь з неточностями у викладенні інформації
0	доповідь відсутня

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Засоби навчання: мультимедійний проектор, термометр, секундомір, ваги, набір інструментів для грумінгу, когтерізи, щітки для вичісування.

Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення необхідного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує навчально-наукова лабораторія терапії кафедри терапії імені професора П. І. Локеса.

13. Політика навчальної дисципліни

Щодо термінів виконання та перескладання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Здобувач вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку або не був допущений до семестрового контролю, ліквідує підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти, яку візує завідувач відповідної кафедри та декан факультету.

Щодо академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ, Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, Положенням про групу сприяння академічній доброчесності ПДАУ. На факультеті функціонує Комісія з академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу.

Здобувачі освіти дотримуються академічної доброчесності шляхом: - самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, атестації; - роблять посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримуються норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надають достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У разі виявлення викладачем при виконанні завдань із навчальної дисципліни випадків списування, інших проявів академічної недоброчесності, здобувач вищої освіти отримує «0» балів і повинен повторно їх виконати.

Щодо відвідування занять.

Відвідування занять є обов'язковим.

Щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти.

На здобувача вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання відбувається із врахуванням тематики, змісту та результатів навчання навчальних дисциплін освітньої програми. Навчальна

дисципліна може бути перезарахованою як повністю, так і частково (окрема тема, завдання тощо). Порядок перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти регламентовано Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.

Щодо оскарження результатів оцінювання.

Результат оцінювання оскаржується не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється; – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

14. Рекомендовані джерела інформації.

Основні

- 1) Бурлака В. А., Павлюк Н.В, Степаненко В.М., Шевчук В.Ф., Будько І.Р., Давидов Є.А., Шубенко О.І. Кінологія: утримання та годівля собак. Навчальний посібник. Житомир, Вид-во «Волинь», 2004, - 412с.
- 2) Загальні особливості годування собак. URL: <https://blog.optimeal.eu/osoblivosti-kharchuvannia-sobak-osnovni-aspekti> (на дату звернення 02.09.2024 року)
- 3) Відмінності між кормами для собак і для кішок. URL: <https://vetland.com.ua/novini/riznytsia-mizh-sobachym-i-kotiachym-kormom> (на дату звернення 02.09.2024 року)

Допоміжні

- 4) Гігієна та годівля собак: навчальний посібник / [Укладачі: М.О. Захаренко, Д.А. Засєкін, В.М. Поляковський та ін.] – Ж. Вид-во Євенок О.О., 2010. – 165 с.
- 5) Дмитренко Н. І. Милі гримаси. Всеукраїнська газета для спеціалістів ветеринарної медицини «Здоров'я тварин і ліки», № 10 (202) Жовтень 2018 – ТОВ «Інтерконтиненталь-Україна», Київ, 2018. – С. 24.

Інформаційні ресурси

- 1) Закон України Про захист тварин від жорстокого поводження. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text> (на дату звернення 01.09.2025 року)
- 2) Корчагова А. Г., Гігієна утримання службових собак. URL: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3525/1/studentresearchjournal17_10_23.pdf (на дату звернення 01.09.2025 року)
- 3) Мультимедійні презентації.